

РЕШЕНИЕ

№ 218

гр. Плевен, 26.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛЕВЕН, IV ВЪЗ. ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ЦВЕТЕЛИНА М. ЯНКУЛОВА-СТОЯНОВА

Членове: РЕНИ В. ГЕОРГИЕВА
ЕМИЛИЯ АТ. КУНЧЕВА

при участието на секретаря А.Г.П.
като разглежда докладваното от РЕНИ В. ГЕОРГИЕВА Въззивно гражданско дело № 20214400500991 по описа за 2021 година

С решение № 284/14.10.2021 г. по гр.д.№ 337/2021г. по описа на ЧБРС е осъдена на основание [чл.178, ал.1, т.3](#) във връзка с [чл.179, ал.1 от ЗМВР](#) ГД“ПБЗН“ към МВР, гр.София да заплати на М. Т. П. сумата 804.76 лв., представляваща дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода от 01.01.2019 г. до 10.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд, ведно със законната лихва върху тази сума от датата на депозиране на исковата молба –15.03.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.Осъдена е на основание [чл. 86, ал. 1 от 33Д](#) ГД“ПБЗН“ към МВР, гр.София да заплати на М. Т. П. сумата от 91.80 лв., представляваща лихва за забава върху главницата от 804.76 лв., изчислена за периода от първо число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася, до датата на ИМ (01.01.2019 г. - 15.03.2021 г.).Осъдена е на основание [чл.78, ал.1 от ГПК](#) ГД“ПБЗН“ към МВР, гр.София да заплати на М. Т. П. сторените деловодни разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 300 лв.Осъдена е на основание чл.78, ал.6 от ГПК ГД“ПБЗН“ към МВР, гр.София да заплати по сметка на ЧБРС сумата от 100 лв. - държавна такса върху

цената на уважените искиове.Постановено е и решение № 312/03.11.2021 г.

Депозирана е въззивна жалба от ГД“ПБЗН“ гр.София, чрез пълномощник, против решение № 284/14.10.2021 г. на ЧБРС по гр.д.№ 20214440100337.Въззивникът счита, че решението е неправилно и необосновано.Прави се искане да се отмени обжалваното решение и вместо него да се постанови друго, с което искът и акцесорният иск за мораторна лихва да бъдат отхвърлени.

За въззиваемата страна М. Т. П. процесуалният представител изразява становище да се потвърди първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно, като се присъди адвокатско възнаграждение на основание чл.38, ал.2 от ЗА.

Въззивната жалба е процесуално допустима, а по същество - неоснователна.

Съгласно чл.269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като обжалваното такова е валидно и допустимо, а по останалите въпроси той е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящата инстанция намира решението и за правилно, поради което по силата на чл.272 ГПК препраща към мотивите на първоинстанционния съд.Във връзка с доводите във въззивната жалба съдът приема за установено следното.

На първо място във въззивната жалба се сочи, че първоинстанционното решение е постановено при неправилно тълкуване и прилагане на нормативната уредба, която урежда полагането, отчитането и заплащането на нощен труд от държавни служители, чиито служебни правоотношения са уредени от ЗМВР.Счита, че основният порок на решението се състои в неправилно прилагане на материалното право, изразяващо се в допуснато от съда субсидиарно прилагане на НСОРЗ.Приложението на общите правила по ЗДСл (и съответно КТ и актовете по прилагането им) е отклонено с чл.187, ал.9 от ЗМВР.

Според чл.187, ал.9 ЗМВР редът за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдих и почивките за държавните служители се

определят с наредба на министъра на вътрешните работи.

Процесният период е от 01.04.2019 г. до 10.07.2020 г.

В процесния период е действала Наредба №8121з-776 от 29.07.2016 г. (обн.ДВ бр.60 от 2.08.2016 г., в сила от 2.08.2016 г.).В нея не се съдържа разпоредба, аналогична на чл.31, ал.2 от Наредба № 8121з-407/11.08.2014 г., според която при сумирано отчитане на отработеното време общият брой часове положен труд между 22,00 и 6,00 ч. за отчетния период се умножава по 0,143, като полученото число се сумира с общия брой отработени часове за отчетния период.Наредбата от 2016 г. е отм., ДВ бр.3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г.; решение № 16766 на ВАС на РБ - бр.4 от 14.01.2020 г.

Действала е също така Наредба № 8121з-36 от 7.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсиране на работата извън редовното работно време, режима на дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в Министерството на вътрешните работи (обн.ДВ бр.3 от 10.01.2020 г., в сила от 10.01.2020 г., отм.бр.93/30.10.2020 г.).

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че КТ не намира субсидиарно приложение по отношение на държавните служители като цяло и на тези от тях, работещи в МВР.Въззиваемият има качеството на държавен служител в системата на МВР по смисъла на чл.142, ал.1, т.1 ЗМВР, като нормата разграничава държавните служители - полицейски органи и органи по пожарната безопасност и защита на населението, чийто статут се урежда от ЗМВР; останалите държавни служители в МВР, чийто статут съгласно чл.142, ал.4 ЗМВР се урежда от ЗДСл.В системата на МВР работят и лица по трудово правоотношение и статутът им съгласно чл.142, ал.5 от ЗМВР се урежда от КТ.Освен това нито в ЗДСл, нито в ЗМВР има непряко препращане към нормите на КТ - че за неуредените в тези закони случаи КТ се прилага „съответно“, а точно обратното - във всички случаи, в които законодателят е счел, че материята следва да се уреди от КТ, препращането е пряко чрез посочване на конкретните правни норми.Позовава се на чл.38а, ал.3 от ЗДСл; чл.50а, ал.2 от ЗДСл; чл.63 от ЗДСл; чл.180, ал.1-ал.4 ЗМВР; чл.188, ал.2 ЗМВР.

Съгласно [чл.187, ал.1 от ЗМВР](#) нормалната продължителност на работното време на държавните служители в МВР е 8 часа дневно и 40 часа седмично при 5-дневна работна седмица, нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа на всеки 24-часов период, а нощен е трудът, който се полага между 22.00 и 6.00 ч.

Според [чл.187, ал.3 от ЗМВР](#) работното време за работещите на 8-, 12- или 24- часови смени, сред които е и въззиваемият, се изчислява сумирано на тримесечен период.

Със ЗИД ЗМВР (ДВ бр.69/2008г.) е създаден §1а ДР ЗМВР, но разпоредбата е отменена със ЗИД ЗМВР (ДВ бр.88 от 2010 г., в сила от 01.01.2011 г.).

Съгласно [чл.188, ал.2 от ЗМВР](#) държавните служители, които полагат труд за времето между 22.00 и 6.00 ч., се ползват със специалната закрила по КТ. Според [чл.140, ал.1 от КТ](#) нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при петдневна работна седмица е до 35 часа, а нормалната продължителност на работното време през нощта при петдневна работна седмица е до 7 часа. Тези норми на КТ са част от въведената със същия специална закрила на нощния труд, поради което следва да намерят приложение и по отношение на държавните служители от МВР, каквото качество има въззиваемият, по силата на горепосочената препращаща разпоредба на чл.188, ал.2 КТ.

От съдържанието на чл.187, ал.1 ЗМВР не може да се направи извод, че разпоредбата предвижда еднаква нормална продължителност на седмичното работно време през деня и нощта по отношение на тази категория държавни служители в МВР, които полагат труд и през нощта, каквото качество има въззиваемият-40 часа, а не 35 часа.

Въз основа на гореизложеното следва да се приеме, че субсидиарно следва да се приложи разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, според която при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, установени за подневно отчитане на работното време за съответното работно място, т.е. приложимият коефициент е 1.143.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че двете Наредби -

Наредба № 8121з-776/29.07.2016 г. и Наредба № 8121з-36/07.01.2020 г. за реда за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата извън редовното работно време, режима за дежурство, времето за отдих и почивките на държавните служители в МВР, НСОПЗ и НЗСДА имат еднакъв предмет на регламентация. Сочи се също така, че за разлика от КТ, който ограничава нощния труд до 7 часа дневно, такова ограничение не е предвидено в ЗМВР и при него нормалната продължителност на работното време пред деня съвпада с нормалната продължителност на работното време през нощта и тя е 8 часа. Тази специфика обуславя и редица други различия именно по отношение обема на полагадения труд, като се позовава на чл.143, ал.2 КТ и чл.187, ал.7 от ЗМВР.

Съгласно чл.140, ал.1 КТ нормалната продължителност на работното време при 5-дневна работна седмица е до 7 часа, а съгласно чл.187, ал.1 ЗМВР нормалната продължителност на работното време пред нощта е 8 часа на всеки 24-часов период. Както се посочи, в специалния ЗМВР липсва регламентация относно това, че нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е 40 часа.

Различен е и обемът на полагадения труд, но тъй като в ЗМВР е налице изрична регламентация на извънредния труд, са приложими специалните разпоредби на ЗМВР.

На следващо място във въззивната жалба се сочи, че за служителите в ЗМВР са предвидени редица компенсаторни механизми, допълнителни материални стимули и нематериални блага, от каквито нито работещите по трудови правоотношения, включително и тези в системата на МВР, нито останалите държавни служители се ползват. Позовава се на чл.107а, ал.18 от КТ, чл.67, ал.12 от ЗДСл, чл.179, ал.4 ЗМВР, чл.189, ал.1 ЗМВР, придобиване право на пенсия по-рано от работещите по трудови правоотношения, защото трудът им при пенсиониране се зачита като първа категория.

Въззивният съд приема, че за да може да се приеме, че различието в седмичната продължителност на работното време през нощта от 40 часа според въззивника е компенсирано, то начинът на компенсиране следва да е изрично посочен в специалния закон, а такава регламентация липсва. Не може да се приеме в тази насока становището на въззивника, че за държавните

служители нормалната продължителност на дневния и нощния труд съвпада и коефициентът би бил 1, за разлика от разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, при която коефициентът е 1,143 /8:7/.

Съдът счита, че липсата на изрична уредба относно конкретната хипотеза, а именно по отношение на приравняването на нощния труд с дневен, в ЗМВР не означава, че нощният труд следва да бъде приравнен с дневния, прилагайки коефициент 1. По-скоро в ЗМВР е разрешено полагане на нощен труд средно в размер на 8 часа за всеки 24-часов период, без да се изключва приравняването му към дневния и съответно, без да изключва приложение на правилата за заплащане на извънреден труд, когато такъв е положен. При наличието на празнота в съответния нормативен акт ще се приложат правилата на КТ, респ. на подзаконовите нормативни актове по приложението му.

Въззивникът се позовава на решения № 55/07.04.2015 г. на ВКС по гр.д. № 5169/2014 г., III г.о., решение № 197/07.10.2019 г. на ВКС по гр.д. № 786/2019 г., IV г.о. Прието е, че при работа на смени (дежурства) работното време на държавните служители в МВР се отчита по специален ред, което прави недопустимо аналогичното приложение на законите за държавните служители в гражданските ведомства, включително конвертиране на часовете труд, положен през нощта, в дневни часове, но е приложим ЗМВР (отм.), а не сега действащия ЗМВР.

На следващо място въззивникът сочи, че разпоредба за превръщане на часовете нощен труд към дневни с коефициент 1, 143 не съществува в наредбата, относима към исковия период и отсъствието ѝ в подзаконовия нормативен акт е в синхрон с разпоредбата на чл.187, ал.1 и ал.3 ЗМВР. Органът, комуто е делегирано правомощието по създаването на наредба относно полагането и отчитането на труда, в посочените пет последователни наредби (от които втората и третата са действали по ред са действали през процесния период) не урежда такъв коефициент, защото по ЗМВР нормалната продължителност на работното време през деня и през нощта е еднаква и този коефициент е 1. Позовава се на последния ЗИД ЗМВР (обн. ДВ бр.60/7.07.2020 г.), който е в сила от 07.07.2020 г. В подзаконовия нормативен акт - наредбата по чл.187, ал.9 ЗМВР няма основание да се предвиди превръщане на нощния труд в дневен, защото разпоредбите му са

обусловени от предвидената в чл.187, ал.1 и ал.3 ЗМВР еднаква нормална продължителност на часовете дневен и нощен труд, като при паралелното действие на норми, уреждащи една и съща материя, приложение намират специалните норми, които изключват действието на общите. В чл.187, ал.1 от ЗМВР е създадено изречение трето, според което нормалната продължителност на работното време през нощта е 8 часа на всеки 24-часов период. Дори да се приеме, че по аналогия е приложима общата уредба, уреждаща заплащането на нощен труд на служители по служебно правоотношение в държавната администрация, а не специалният ЗМВР, коефициент за преобразуването на нощни часове в дневни не е предвиден. Съгласно чл.20 от НЗСДА за всеки отработен нощен час или за част от него между 22.00 и 6.00 ч. се заплаща допълнително възнаграждение за нощен труд в размер не по-малък от 0.25 лв.

Както се посочи, в специалния закон ЗМВР липсва разпоредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е 40 часа и за тази категория служители в МВР, какъвто е въззиваемият, които полагат нощен труд. Ако се допусне, че коефициентът е 1, то не е нужно при сумирано изчисляване на работното време нощните часове да се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното работно време към нормалната продължителност на работното време през нощта. В този случай за положените часове нощен труд следва да се заплаща само допълнителното възнаграждение за положен нощен труд – 0.25 лв. на час или по-високата му ставка съобразно претендирания период. Горепосоченото преизчисление се налага само в хипотезата на приложимост на коефициент 1,143, тъй като тогава се получава разлика в положените часове труд и неизплатено възнаграждение за него, респ. като извънреден труд, ако е налице такъв. Касае се за две различни по своята същност допълнителни възнаграждения - за нощен труд съгласно чл.179, ал.1 ЗМВР и за извънреден труд съгласно чл.178, ал.1, т.3 ЗМВР.

Във въззивната жалба се сочи също така, че първоинстанционният съд не е мотивирал извода си, на който се основа решението, че при преизчисляване на положените от служителите в МВР часове нощен труд в дневен на въззиваемия се дължи заплащане като извънреден труд. Нормативно основание за заплащане на нощния труд като извънреден, освен в случаите,

когато той е положен извън рамките на установеното работно време, няма нито в ЗМВР, нито в КТ.

От Таблица 2, неоспорена от въззиваемия, е видно, че сумата от 804.76 лв. съставлява дължимо допълнително възнаграждение за положен извънреден труд за периода 01.04.2019 г. до 10.07.2020 г., получен в резултат на преизчисляване на положен нощен труд, а сумата от 91.80 лв. представлява лихва за забава върху главницата от 804.76 лв., изчислена за периода от първо число на месеца, следващ тримесечието, за което се отнася, до датата на ИМ. Именно тези суми са присъдени от първоинстанционния съд.

Тези изводи на съда не се променят и след постановяването на [Решение от 24.02.2022 г. по дело С-262/2020](#) г. на СЕС по преюдициално запитване относно тълкуване на [Директива 2003/88/ЕО](#) относно някои аспекти на организацията на работното време.

В него е прието, че при всички случаи в полза на полицаите и пожарникарите трябва да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които да позволяват да се компенсира особената тежест на полагания от тях труд. Посочено е също така, че чл.20 и 31 от ХОПЕС трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците от частния сектор да не се прилага за работниците от публичния сектор, включително за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен разумен критерий, тоест е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерна на тази цел.

Както се посочи, в специалното законодателство -ЗМВР и подзаконовите нормативни актове по прилагането му, не е предвидено, че нормалната продължителност на седмичното работно време през нощта при 5-дневна работна седмица е също 40 часа. Приложима е разпоредбата на чл.9, ал.2 от НСОПЗ, която компенсира своеобразната тежест на нощния труд на тази категория служители на МВР, каквото качество има и въззиваемият, които полагат такъв труд.

Въз основа на гореизложеното настоящата инстанция приема, че обжалваното решение е правилно, тъй като не е допуснато нарушение на

материалния закон, то е и обосновано, поради което следва да бъде потвърдено.

При този изход на процеса следва да бъде осъден въззивникът да заплати на адв.П. на основание чл.38, ал.2 от ЗА сумата в размер на 300 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство пред ПлОС в полза на въззиваемия М.П..

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 284/14.10.2021 г. по гр.д.№ 337 по описа за 2021 година на Червенобрежки районен съд.

ОСЪЖДА на основание чл.38, ал.2 от ЗА въззивника ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПОЖАРНА БЕЗОПАСНОСТ И ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО“, с адрес на управление гр.София, *****, да заплати на адв.В. П. от ПлАК сумата от 300 лв., представляваща адвокатско възнаграждение за осъществено безплатно процесуално представителство пред ПлОС.

Решението не подлежи на касационно обжалване на основание чл.280, ал.3, т.1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____